

Nr 458.

Av herr **Larsson** i Östersund **m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 235, angående vissa åtgärder till främjande av bostadsförsörjningen.*

På förslag av statens byggnadslånebyrå beslöt 1946 års riksdag, att de statliga tertiärlånen till bostadsfastigheter skulle återbetalas med årligen lika stora kapitalavbetalningar i stället för amortering med jämna annuiteter. Anledningen härtill är ganska svår att förstå, ty beslutet måste omedelbart leda till att fastighetskostnaderna under de första åren komme att stiga högst väsentligt och att statens och kommunernas subventioner måste höjas, om hyror respektive årsavgifter skulle kunna utgå med oförändrade belopp. Under krigsåren har staten genom att utfärda särskild hyreslag för redan färdigställda bostadshus och genom subventioner i olika former till bostadsbyggare sökt hindra hyreshöjningar. Fjolårets riksdagsbeslut i denna fråga innebär ett avsteg från ifrågavarande princip. Bostadsbyggande allmännyttiga företag och privata byggmästare, vilka sökt och erhållit statliga tertiärlån, ha utan undantag betraktat ifrågavarande bestämmelse som ett misstag, som av någon outgrundlig anledning smugit sig in i beslutet och som därför utan vidare skulle komma att ändras ett kommande år.

Emellertid framhärdar byggnadslånebyrån i sin uppfattning om att fjolårets beslut icke bör ändras och avfärdar kritiken mot bestämmelsen på följande föga övertygande sätt: »Det hade sålunda uppgivits, att ifrågavarande bestämmelse medförde en sådan ökning av kapitalkostnaderna under de första åren efter det fastigheten färdigställts, att hyror respektive årsavgifter måste höjas, därest risken för likvidationssvårigheter vid inträdande tillfällig höjning av reparationsutgifterna skulle kunna elimineras. Då tillräckligt material som kan bestyrka det berättigade i dessa farhågor icke förebragts, anser sig emellertid byrån sakna anledning att för närvarande föreslå någon ändring i gällande amorteringsbestämmelser.»

Byråns i förestående stycke återgivna resonemang täcker på intet sätt verkligheten. Även om inga särskilda oförutsedda reparationskostnader skulle uppstå under de första åren, innebära dock nuvarande och av byrån omhuldade amorteringsbestämmelser hyreshöjningar. En av ett allmännyttigt företag verkställd, under år 1944 företagen undersökning av fastighetskostnaderna på olika orter visar, att hyror behövt höjas med i genomsnitt 1:55 kronor per kvm, därest den nya bestämmelsen gällt vid tidpunkten för fastigheternas be-

låning. Utredningen omfattar ett hundratal fastigheter, och den har varit fullständigt förutsättningslös för att få fram ett så objektivt resultat som möjligt. För industriarbetare och i allmänhet lägre inkomsttagare, som vanligen få nöja sig med bostad om två rum och kök på 55 à 60 kvm, betyder detta en merutgift för bostaden på cirka 85 à 90 kronor per år, ett med hänsyn till deras inkomster betydande belopp.

Enligt fjolårets riksdagsbeslut skulle s. k. tillägglån utgå endast för orter, där byggnadskostnader för nya fastigheter och följaktligen även hyror väsentligen överstego de på orten vanligen utgående hyrorna. Byrån har i propositionen meddelat, att tillägglån för närvarande utgår på 323 orter, indelade i fyra grupper. Tillägglånen utgå med 40 öre, 80 öre, 1 krona och 20 öre och 1 krona och 60 öre per kvm nyttig golvyta. Dessa subventioner skulle ha kunnat inskränkas högst väsentligt, om amorteringsbestämmelserna icke ändrats vid föregående års riksdag. Det torde enligt vår mening knappast vara angeläget att i nuvarande situation genom strängare amorteringsbestämmelser öka de statliga och kommunala bidragen för bostadsproduktionen och samtidigt stegra nu-utgifterna för bostad även för familjer med relativt små inkomster.

Med hänvisning till förestående motivering hemställa vi sålunda,

att riksdagen måtte besluta, att statliga tertiärlån måtte få avbetalas med jämna annuiteter i stället för föreslagna årligen lika stora kapitalavbetalningar.

Stockholm den 17 maj 1947.

Nils V. Larsson
i Östersund.

Olof Andersson,
Malmö.

E. Gust. Andersson
i Eskilstuna.

Sven Hedqvist.

Verner Hedlund.
